МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТОК УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ

Випуск 14

Матеріали
Всеукраїнської науково-практичної конференції
“Проблеми та перспективи соціально-економічного розвитку економіки України в умовах європейської інтеграції”
м. Київ, МАУП, 28 травня 2015 р.

Київ
ДП “Видавничий дім “Персонал”
2015

ББК 63.3(4УКР)я43
С76

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом (протокол № 4 від 15.04.15)

Редакційна колегія:
А. М. Подоляка (голова), д-р юрид. наук, проф.;
А. А. Ігнатченко (заступник голови), канд. техн. наук;
О. В. Баєва, д-р біол. наук, проф.;
І. П. Бідзюра, д-р політ. наук, проф.;
М. Ф. Головатий, д-р політ. наук, проф.;
В. Б. Захожай, д-р екон. наук, проф.;
А. С. Лисецький, д-р екон. наук, проф.;
К. В. Муравйов, канд. юрид. наук, доц.;
І. П. Розпутенко, д-р наук держ. упр., проф.;
Л. В. Романова, д-р екон. наук, проф.;
В. Є. Сафонова, д-р екон. наук;
Г. П. Ситник, д-р наук держ. упр., проф.;
Ю. П. Сурмін, д-р соц. наук, проф.;
Н. М. Чернуха, д-р пед. наук, проф.

Матеріали подано в авторській редакції.
Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори.

Становлення і розвиток української державності : [зб. наук. пр.] / МАУП. — К.: ДП "Видавничий дім "Персонал", 2008 —

С76 Вип. 14: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. "Проблеми та перспективи соціально-економічного розвитку економіки України в умовах європейської інтеграції", 28 травня 2015 р. / редкол.: А. М. Подоляка (голова) [та ін.]. — 2015. — 258 с. : іл. — Бібліогр. у кінці ст.

У пропонованому збірнику подано тези учасників науково-практичної конференції, присвяченої проблемам і перспективам соціально-економічного розвитку України в умовах європейської інтеграції.

Для науковців і громадсько-політичних діячів, студентів, а також усіх, хто цікавиться розвитком Української держави.

ББК 63.3(4УКР)я43+67.9(4УКР)301я43

© Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП), 2015
© ДП "Видавничий дім "Персонал", 2015

Шклярук С. Г.
Основні проблеми валютного ринку України і заходи щодо їх вирішення *133*

Ковальчук С. П.
Досвід Вінницької області у реалізації організаційних заходів щодо сприяння залученню інвестицій у регіон *137*

Марченко С. М.
Тенденції розвитку сучасного екологічного маркетингу *140*

Корінчевська І. А.
Перспективи розвитку системи охорони здоров'я України в умовах європейської інтеграції *144*

Бігдаш В. Д.
Стан та напрями розвитку страхового ринку України в процесі реформування економіки країни *147*

Михайленко О. В.
Проблеми та шляхи удосконалення методики й організації обліку основних засобів на підприємстві *150*

Міхатуліна О. М.
Господарсько-правова відповідальність та порядок її застосування в разі порушення господарського законодавства *154*

Пророченко Є. В.
Проблеми конкурентоспроможності вітчизняних підприємств у контексті зони вільної торгівлі між Україною та ЄС *163*

Топалова І. А.
Використання зарубіжного досвіду управління якістю продукції для підвищення конкурентоспроможності вітчизняних підприємств *166*

Бурсов Р. В.
Система інформаційно-аналітичного забезпечення технологічного оновлення промислових підприємств на основі принципів податкового стимулювання *170*

Гаращук Є. В.
Феномен протестної комунікації в умовах глобалізації інформаційного простору *175*

Варениченко І. В.
Наукові підходи до формування стратегії економічної стабілізації підприємств обробної промисловості України *179*

Казак О. О.
Інвестиційний менеджмент в системі управління машинобудівним підприємством *184*

Квашук Д. М.
Інформаційно-аналітичне забезпечення економічної безпеки підприємництва *187*

Колесник В. М., Колесник Н. В.
Підходи до класифікації витрат для потреб управління *191*

С. Г. ШКЛЯРУК
канд. екон. наук, ІМЕФ МАУП

ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ ВАЛЮТНОГО РИНКУ УКРАЇНИ І ЗАХОДИ ЩОДО ЇХ ВИРІШЕННЯ

Актуальність даного дослідження полягає в тому, що стан економічного і соціального розвитку будь-якої країни і добробуту населення визначається і залежить як від стану економіки, так і ефективності управління фінансовою системою країни як в цілому, так і валютною системою.

Безпрецедентна і злочинна девальвація гривни майже в три рази по відношенню до 2013 року, а по відношенню до початку введення в обіг гривни в дев'яностих роках минулого століття більше ніж в 15 разів або на 1500 % (курс був 1,56 грн. за один американський долар) призвела до зубожіння значної більшої частини населення України.

Мета дослідження. Дослідити поточний стан валютного ринку України, а також визначити основні об'єктивні і суб'єктивні чинники даного стану.

Завдання дослідження:

- проаналізувати поточні і прогнозні макроекономічні показники української економічної системи;
- провести аналіз стану грошового ринку;
- проаналізувати діяльність НБУ і банків української банківської системи на валютному ринку у взаємозв'язку з політикою уряду;
- дослідити стан експорту і імпорту України, його платіжного балансу і їх вплив на курс гривни по відношенню до провідних валют;
- визначити основні чинники девальвації гривни;
- запропонувати загальні і оперативні заходи щодо підтримки стабільного курсу гривни.

Предмет дослідження. Валютний ринок України.

Об'єкт дослідження. Процеси, які відбувалися і відбуваються на валютному ринку України.

При досліджені проблеми інформація дуже суперечлива і закрита в зв'язку з інтересами відповідних фінансово — промислових і агропромислових груп і їх лобі в системі державного управління.

При дослідженні були використанні відповідні доступні матеріали НБУ, а також сайти і статті з Інтернету — Гальчинскького, В. Ющенка, В. Пинзеника, В. Гонтаревої, Б. Данилишина та інших українських і іноземних вчених.

Огляд даних матеріалів показав наступне. Масштабне падіння економіки України в порівнянні з 2008–2009 рр. За даними показниками Україна

опинилася на 115 місці в світі за ВВП на душу населення *Незбалансованість бюджету.* За оцінкою В. Ющенко дефіцит бюджету складає не 65 млрд. грн., а більше ніж 120 млрд. грн. Причому немає джерел його покриття. Другим чинником девальвації гривни є включення НБУ друкувального станку. На фінансовий ринок надходить нічим не забезпечена маса гривни.

За даними В. Пинзеника "дірка" в бюджеті складає 190 млрд. грн. Він робить висновки, що даний бюджет є "бюджет популізму, який став реальною загрозою для України".

За даними The Washington Post від 01 березня 2015 року "інфляція в Україні сягнула 272 %", а не 28 %, як вважають урядовці.

Тобто основні чинники девальвації гривни — падіння реального ВВП, високий рівень інфляції, дефіцит бюджету і платіжного балансу, а також зростаючий рівень безробіття, безпрецедентне зростання зовнішнього боргу і падіння золотовалютних резервів. Окрім того значну роль зіграли спекулятивні дії банків на валютному ринку.

Все це разом призвело до втрати довіри населення до банківської системи і паніки, яка в свою чергу призвела до відпливу значних обсягів депозитів населення з банківських рахунків і їх переливу на валютний ринок. Спостерігається також вплив АТО і витрати на її проведення.

Тобто маємо хрестоматійні висновки, які може зробити навіть студент, який добре вивчає фінансові ринки.

Але є ще один із серйозних чинників ситуації на валютному ринку, який обходять високопосадовці у владі. Це не повернення або значна затримка валютної виручки від експорту. Є валютне законодавство, в якому встановлені строки повернення валютних коштів при експорті з України і відповідальність щодо несвоєчасного повернення. За контролем виконання даних вимог відповідає НБУ, Податкова адміністрація і Митна служба України.

Так, наприклад, Мінагропром рапортує щодо відвантаження за експортом більше 27 млн. т. зернових. Не будемо деталізувати який клас зернових і який їх вид. А візьмемо середню мінімальну ціну на ФОБі за тону зернових по 1000 дол. США. Тобто вартість відвантажених зернових перевищує 27 млрд. дол. США. Віднімаємо необхідні витрати в доларах за кордоном для нового сезону — на купівлю матеріалу для захисту рослин, на техніку, комплектуючі, на паливо. Оцінимо ці витрати в 5–6 млрд. дол. Якщо це акредитивна форма розрахунку (як правило акредитив відкривається на строк 2–4 тижні, якщо це не револьверний акредитив), то в Україну протягом 2015 року повинно було повернутися приблизно 21 млрд. дол.

Тобто маса доларів, яка повинна була надійти від експорту зернових, в системі з регульованим як в Україні курсом доларів повинна була забезпечити стійкість курсу національної валюти за рахунок насиченості валютного ринку.

Зауважимо, що якщо існує змова з пересортиці зернових, в контракті вказано другий або третій клас зернових, а відвантажується перший, то різниця від цін падає на якійсь інший рахунок в відому кишеню за кордоном на від-

повідні рахунки відповідних осіб. І фактично доларова виручка стає значно меншою для контролюючих органів.

Стоїть питання, чи повернулася валютна виручка в Україну від експортованого зерна? Якщо ні, то чому і куди вона поділася?

Прем'єр-міністр А. П. Яценюк, мабуть, повинний знати про те, чи повернулася виручка в Україну, чи ні т. я. працював і юристом, і главою НБУ і міністром.

Відомо, що для ухилення від оподаткування на експортному ринку зернових так і на ринках інших експортних товарів в Україні при експорті діють так звані "трейдери" — тобто посередники, які наприклад, зареєстровані в офшорах, або в Росії, або в будь-якій іншій країні і на їх рахунки надходить валютна виручка.

Тобто за такими схемами в Україні, за інформацією англійських банків, до 2008 року з України було виведено більше 200 млрд. дол. А при уряді Януковича, мабуть, були встановлені рекорди за такими оборудками. Є така підозра щодо даних оборудок і зараз в зв'язку з ситуацією на валютному ринку.

Для з'ясування, куди поділася валютна виручка, необхідно встановити:

1. Між ким були підписані великі за обсягом контракти на експорт зернових, умови відвантаження і розрахунків.
2. Чи проходили ці обсяги митне оформлення, контроль і відвантаження. Через які митниці. Куди надійшов експортований товар з України.
3. Через які банки здійснювалися і здійснюються розрахунки і куди надійшла валютна виручка. Які фінансові інструменти використовувалися для розрахунків.
4. Чи надійшла валютна виручка від здійсненних відвантажень в Україну виробникам зернових.

Так само перевірити і за іншими значними контрактами.

Якщо є оборудки, то повинна бути і сувора відповідальність за порушення валютного законодавства, як в Китаї. Тим паче йде не об'явлена війна проти України. Якщо є вади в валютному законодавстві, то його треба негайно змінювати у відповідності з існуючою ситуацією.

Література

1. Закон "Про НБУ".
2. Закон "Про банки і банківську діяльність".
3. Декрет Кабінету Міністрів України "Про систему валютного регулювання і контролю".
4. Гальчинський А. "Власть не понимает" Інтернет ресурс від 02 лютого 2015 р.
5. Геращенко А. "Депутатское обращение на имя главы НБУ Валерии Гонтаревой" Інтернет ресурс від 27 лютого 2015 р.
6. Гонтарева В. "В защиту мер НБУ по ограничению движения капитала" Інтернет ресурс від 05 березня 2015 р.
7. Данилишин Б. "кого "благодарить" за падение гривны" Інтернет ресурс від 5 березня 2015 р.

8. “Інфляція в Україні сягла 272 %” — The Washington Post — Інтернет ресурс від 01 березня 2015 р.
9. Пинзеник В. “Бюджет краху”, “Популізм став реальною загрозою для України” Інтернет ресурс від березня 2015 р.
10. “Ющенко объяснил, в чем ошибка нынешнего правительства и почему так упала гривна” Інтернет ресурс від 27 лютого 2015 р.
11. Офіційний Інтернет — сайт НБУ.